

Pentru o piață unică cu un scop comun

Vytenis Andriukaitis

comisarul european pentru sănătate și siguranță alimentară

Piața unică europeană a fost înființată acum 25 de ani și trebuie să profităm de această aniversare pentru a evidenția toate lucrurile pe care am ajuns să le considerăm absolut firești. Ne bucurăm să marcăm această ocazie ca o încununare a unei povești de succes. Sectorul produselor alimentare și al băuturilor reprezintă cea mai mare industrie prelucrătoare a Europei și a avut numai de câștigat datorită pieței unice, care a permis libera circulație a produselor la un nivel nemaîntâlnit până acum. Facilitarea inovării, crearea unui mediu adecvat de reglementare, stabilirea de standarde care fac ca produsele alimentare și băuturile din Europa să fie cele mai sigure din lume, toate acestea sunt repere importante de care putem fi mândri. Sper ca în următorii 25 de ani să putem consolida această bază solidă, în avantajul tuturor.

Repere ale politicilor pieței unice pentru produse alimentare și băuturi

1957

Tratatul de la Roma

1962

PAC (politică agricolă comună)

1968

Intrarea în vigoare a uniunii vamale

1974

Hotărârea Dassonville (CEJ decide că tratatele UE interzic împiedicarea schimburilor comerciale)

1994

Spațiul Economic European (extinderea pieței unice în afara UE)

—
Directiva privind ambalajele și deșeurile de ambalaje

1993

Lansarea pieței unice

—
Implementarea sistemului HACCP (analiza riscurilor și punctele critice de control) pentru siguranța alimentară

1995

Criza encefalopatiei spongiforme bovine

—
Decizia Comisiei cu privire la recunoașterea reciprocă

1997

Regulamentul privind alimentele noi

2000

Directiva generală privind etichetarea

—
Promovarea în UE a produselor agricole

2011

Regulamentul privind etichetarea alimentelor

2008

Regulamentul privind procedura generală de autorizare pentru aditivi/arome/enzime

2012

Regulamentul privind sistemele din domeniul calității

2014

Promovarea în UE a produselor agroalimentare

1979

Acordul pentru implementarea sistemului de alertă rapidă pentru alimente și furaje (RASSF)

—
Hotărârea Cassis de Dijon (Curtea Europeană de Justiție stabilește principiul recunoașterii reciproce)

—
Directiva privind etichetarea

1986

Actul unic european

1992

Tratatul de la Maastricht

Regulamentul privind indicațiile geografice

1989

Directiva privind controlul oficial al alimentelor

1988

Directiva privind aditivii

2002

Lansarea monedei euro

—
Regulamentul general privind legislația alimentară
Înființarea Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară (EFSA)
Instituirea juridică a trasabilității obligatorii în cadrul sistemului de alertă rapidă pentru alimente și furaje (RASSF)

2003

Standardele de ecocondiționalitate în cadrul politicii agricole comune

2007

Tratatul de la Lisabona

2006

Regulamentul privind nivelul maxim de contaminanți

Regulamentul privind mențiunile nutriționale și de sănătate

—
Regulamentul privind îmbogățirea alimentelor

2004

Regulamentele privind igiena

—
Regulamentul privind controalele oficiale ale produselor alimentare și ale hranei pentru animale

2015

Revizuirea Regulamentului privind alimentele noi

2017

Propunerea de directivă privind recunoașterea reciprocă

Impactul pieței unice asupra industriei produselor alimentare și băuturilor...

din UE

90% din cifra de afaceri a industriei produselor alimentare și băuturilor este generată în cadrul pieței unice

Peste

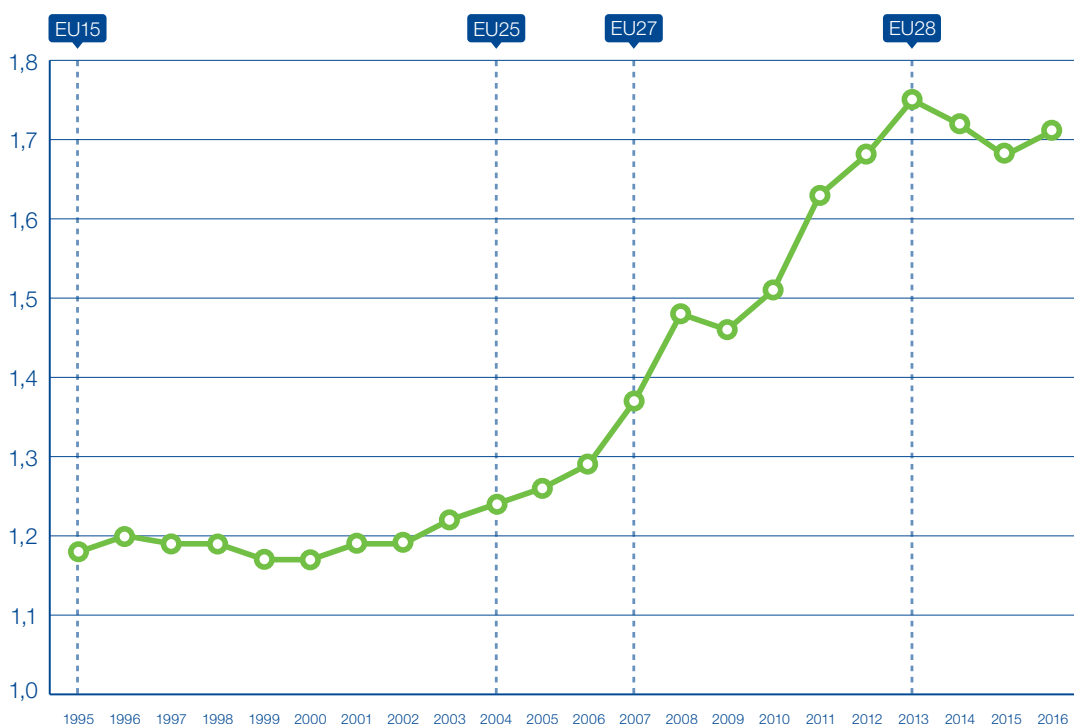
€1,100 miliarde cheltuite de consumatorii din UE pe produse alimentare și băuturi

€255 miliarde este valoarea exporturilor intra-UE de produse alimentare și băuturi

Aproape **3/4** din produsele alimentare și băuturile din UE exportate de statele membre sunt destinate pieței unice.

Exporturile intra-UE reprezintă peste **25%** din cifra de afaceri a industriei produselor alimentare și băuturilor.

Exporturile intra-UE de produse alimentare și băuturi, ca pondere din PIB (%)

Sursa: Eurostat

Impactul pieței unice asupra industriei produselor alimentare și băuturilor...

din România

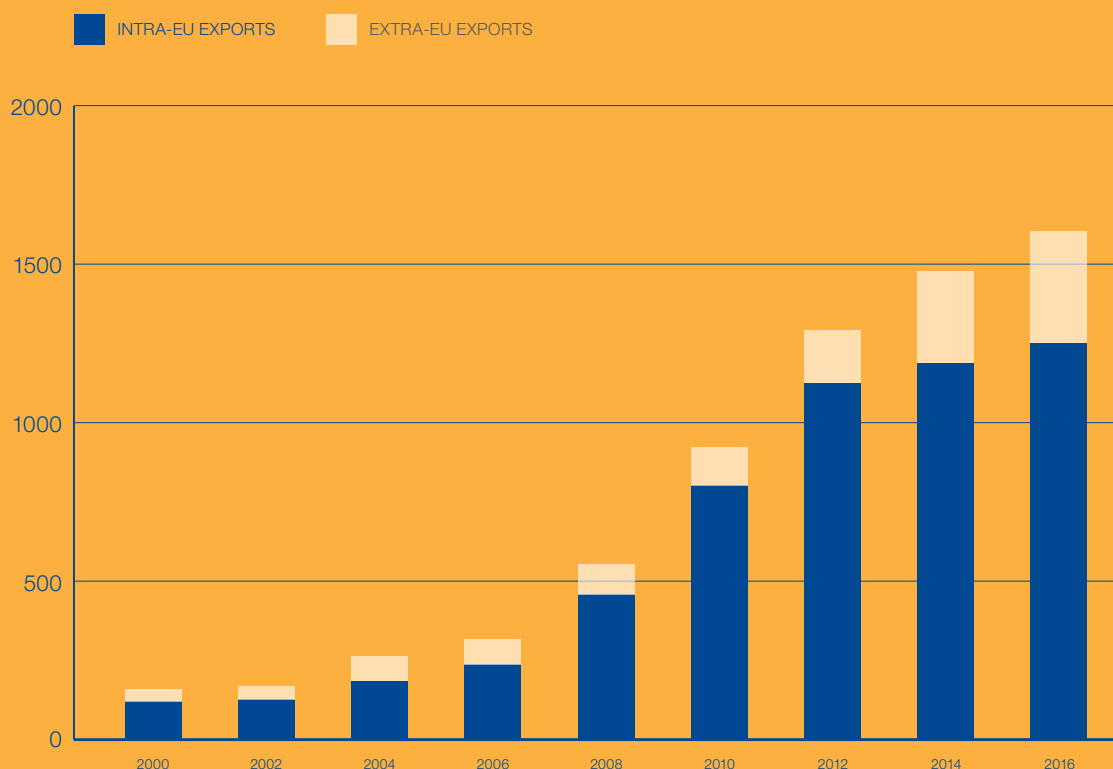
10% din cifra de afaceri a industriei produselor alimentare și băuturilor din România este generată de exporturile către alte state membre

€1,2 miliarde exporturi intra-UE

€353 milioane exporturi în afara UE

Exporturi intra-UE și în afara UE (2016, milioane)

Sursa: Eurostat

Beneficiile pieței unice

Datorită pieței unice:

- ✓ A crescut **disponibilitatea** produselor alimentare și a băuturilor la prețuri **accesibile**
- ✓ Consumatorii au acces la mai multe **opțiuni** și la o mai mare **diversitate** de produse alimentare și băuturi de care se pot bucura în fiecare zi
- ✓ Producătorii de alimente și băuturi beneficiază de o concurență sănătoasă, oferind **produse de înaltă calitate**, în beneficiul consumatorilor
- ✓ Europa are unele dintre cele mai înalte standarde de **siguranță alimentară** din lume, datorită unui cadru de reglementare robust și dedicării permanente a producătorilor de alimente și băuturi din Europa

Piața unică permite satisfacerea cererii consumatorilor, permițând în același timp dezvoltarea afacerilor și crearea de locuri de muncă

- ✓ **Armonizarea** politicilor și procedurilor la nivelul UE a însemnat pentru companii facilitarea realizării de schimburi comerciale între țările UE
- ✓ **Recunoașterea reciprocă în domeniile nearmonizate** a oferit posibilitatea ca majoritatea produselor vândute în mod legal într-o țară membră UE să poată fi vândute și în altă țară, astfel încât legislația națională să nu reprezinte un obstacol în calea comerțului
- ✓ Companiile își desfășoară activitatea într-un **cadru general de reglementare stabil**, ceea ce reprezintă un factor crucial pentru deciziile privind investițiile în UE
- ✓ Aceasta înseamnă că producătorii de alimente și băuturi, în special IMM-urile, se bucură de **protecție sporită a drepturilor lor** (indicații geografice, mărci comerciale comunitare etc.)
- ✓ De asemenea, **au scăzut cheltuielile administrative**, prin reducerea birocrăției și a costurilor de punere în conformitate
- ✓ Toate acestea au ca rezultat o **concurență sănătoasă, o mai mare eficiență și o calitate mai ridicată** a produselor alimentare și a băuturilor în întreaga Europă, ceea ce îi permite, de asemenea, UE să realizeze economii de scară în schimburile comerciale ca bloc economic

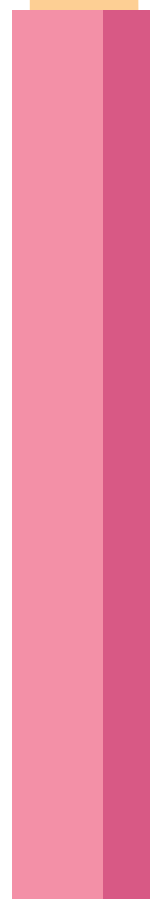
Deblocarea potențialului - care sunt principalele provocări?

Sectorul produselor alimentare și al băuturilor este extrem de reglementat și este adesea perceput ca un exemplu de realizări extraordinare, însă, în realitate, se confruntă în prezent cu o tendință clară de re-naționalizare a măsurilor de reglementare, ceea ce îngreunează tot mai mult beneficiile depline ale pieței unice.

- ! Tendința în creștere a unor state membre de **re naționalizare a măsurilor de politici**, de exemplu în domeniul etichetării de origine
- ! **Implementarea nearmonizată a legislației UE** de către statele membre
- ! **Recunoașterea reciprocă nefuncțională** în domeniile de politici nearmonizate
- ! Introducerea unei **legislații naționale diferite** în domeniile nearmonizate
- ! **Nu există mijloace de recurs eficiente**, iar procesele judiciare sunt îndelungi și costisitoare în cazurile de încălcări ale drepturilor oferite de piața unică
- ! **Evaluări diferite ale riscurilor** între Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentară (EFSA) și autoritățile naționale, având ca rezultat reglementări diferite
- ! Abordări nearmonizate în cazul **urgențelor**
- ! O **pieță digitală unică** incompletă

Toate acestea pot avea ca rezultat:

- ! **Costuri și sarcini** suplimentare
- ! **Incertitudine** pentru operatori și consumatori
- ! Creșterea **risipei alimentare**, din cauza scoaterii de pe piață a unor produse care respectă cerințele dintr-o țară, dar nu și din alta

Cum putem asigura eficiența pieței unice pentru produse alimentare și băuturi?

Șase recomandări de politici

Ca cel mai mare sector de prelucrare din Europa, industria produselor alimentare și băuturilor reprezintă profiluri, povești, abordări, dimensiuni, produse etc. diferite, însă, în ansamblul său, susține o piață unică veritabilă.

În acest sens, industria produselor alimentare și băuturilor din Europa necesită:

- I. Un angajament politic de înalt nivel față de piața unică, care să ducă la o viziune pe termen lung, cu planuri de acțiune regulate pentru anii următori
- II. Prioritizarea aspectelor legate de piața unică într-o platformă la nivelul UE, care să se concentreze pe un lanț de aprovizionare solid, competitiv și sustenabil
- III. Coordonare la nivel înalt, pentru a asigura un cadru de reglementare relevant, care să susțină industria europeană în general
- IV. O mai bună funcționare a recunoașterii reciproce în domeniile nearmonizate
- V. O mai bună funcționare a programelor TRIS¹, SOLVIT², EU Pilot³ și REFIT⁴
- VI. O implementare rapidă a inițiativelor în curs ale pieței unice (piața unică digitală etc.)

Haideți să inovăm! Sugestie:

Nu există un sistem eficient de reclamații la care companiile să poată apela atunci când piața unică nu funcționează, nu este implementată sau nu este recunoscută. Acolo unde structurile și ideile existente se dovedesc insuficiente sau inadecvate pentru a permite o piață unică cu adevărat eficace, FoodDrinkEurope ar dori să sugereze o posibilă nouă inițiativă:

Crearea unui organism independent de asigurare a aplicării legislației – Avocatul poporului? Agenție? Autoritate independentă? – care, liber de presiunea politică, să creeze instrumente care să asigure punerea corectă în aplicare a reglementărilor în toate statele membre și la care companiile și consumatorii să poată depune reclamații și discuta încălcările pieței unice, indiferent că este vorba de libera circulație a persoanelor, a serviciilor, a capitalurilor sau a mărfurilor.

1. **TRIS** este o procedură de notificare stabilită prin Directiva (UE) nr. 2015/1535 ca instrument de informare, prevenție și dialog în domeniul reglementărilor tehnice privind produsele și serviciile societății informaționale. Aceasta ajută la anticiparea și prevenirea creării de bariere în calea comerțului care ar putea afecta activitățile.
2. **SOLVIT** este o rețea de mediere, care poate oferi asistență în ceea ce privește obținerea prestațiilor familiale, drepturile de pensie, reședința, vizele de intrare pentru familiile din afara UE ale resortisanților europeni, înmatricularea autovehiculelor, permisele de conducere, calificările profesionale, rambursarea TVA, accesul pe piață al produselor și serviciilor, discriminarea.
3. **EU Pilot** reprezintă un dialog informal între Comisie și statul membru în care există probleme legate de o posibilă nerespectare a legislației UE, înainte de lansarea unei proceduri oficiale de constatare a neîndeplinirii obligațiilor.
4. Comisia a înființat Programul privind o reglementare adecvată și funcțională (**REFIT**) pentru a se asigura că legislația UE le aduce cetățenilor și întreprinderilor rezultate eficiente și eficace cu costuri minime. REFIT urmărește să simplifice legislația UE, să elimine sarcinile administrative inutile și să adapteze legislația existentă fără a compromite obiectivele de politică.

Federatia Patronala Romana din Industria Alimentara
Str. Av. Petre Cretu n49, etj.1, Ap.2, sect.1
012051 Bucuresti, Romania

T. 004 021 312 4442

office@romalimenta.ro
www.romalimenta.ro

Avenue des Nerviens, 9-31
1040 Brussels, Belgium

T. +32 2 514 11 11
F. +32 2 511 29 05

info@fooddrinkeurope.eu
www.fooddrinkeurope.eu

 @FoodDrinkEU
 fooddrinkeurope